

GOŚĆ POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Cena numeru pojedynczego mrk. 25

Redakcja i Administracja: Piotrkowska 106.
Telefon dzienny 199, telefon nocny 799.Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po po
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Dziś i dni następnych:

Tryumf rasy

(Tajemnica dzielnicy chińskiej w San-Francisko)

Dla młodzieży dozwolone.

Początek o godz. 8 po poł., w święta i niedziele o godz. 3 po poł., ost. o g. 9.15 wiecz.

Dziś i dni następnych:

— Po raz pierwszy na ekranie autentyczni artyści chińscy. —
Najnowsze arcydzieło słynnej wytwórni Goldwyn Pictures w Nowym-Jorku.
Walka żółtej rasy z białą. — Powstanie bokserów. — Groźny pożar w San-Francisko. — Noworoczne uroczystości chińskie.
— Obraz wykazuje całą grozę odwiecznej walki dwóch ras. —
Świetna gra artystów chińskich. Olbrzymie tłumy walczących o swe prawa.
Swoisty koloryt, przebogata wystawa, wreszcie niewidziana technika i fotografacja dopełniają całości tego niezwykłego obrazu.
Ze względu na artystyczną wartość obrazu wejście dla młodzieży dozwolone.

Instytut roentgenologiczny

D-rów R. STUPELA i I. LIPKOWICZA

w prywatnej klinice ginekologicznej Dr. med. S. Druchina przy ul. 6 sierpnia (Benedykta) 15/17.

Instytut ten obejmuje najnowszą **głęboką terapię roentgenowską** w dziedzinie ginekologii i chirurgii (aparat „Intensiv-Reform” podług prof. Dessauera, Veifa-Werke, Frankfurt n/M), **diagnostykę** (aparat diagnostyczny Veifa-Werke), **diatermię**, **lampy kwarcowe** (sztuczne światło górskie) oraz **elektroterapię**.

Godziny przyjęć codziennie prócz niedziel od 4—6 po poł.
Godziny naswietlań od 8—12 i od 3—7.

974—1

Oddział Likwidacji Demobilu Wojskowego, Warszawa, Królewska № 28.

sprzedaje:

**Lokomobile, Traktor, Butle stalowe,
Aparaty do badania mięka, Wagi,
Maszyny do szycia, Włose, Szczecina,
Wozy, Chomonta i wiele innych przedmiotów — w Poznaniu.
Kury miedziane, Traktor, Silnik,
Kadzice cynkowe do suszarni,
Węzownice, Kotwice, Szklanki — w Kielcach.
Wozy, Lomobile, Dynamomaszyny — w Łodzi
Żelazo budowlane, Elevator i Wagoniki do torfu — w Grodnie.**

Szczegóły
patrz:

„DEMIBIL” zeszyt 17-ty

Termin składania ofert 18 stycznia 1922 r.

913—1

DOM KOMISOWO-EKSPEDYCYJNY

SPEDPOL

Karol Markson i S-ka, Łódź, Krótka № 2. Telefon 528.

wzywa wszystkich posiadaczy **czeków** by się w dniu 28 b. m., w godzinach biurowych zgłosili do kasy po odbiór należności.

Jednocześnie komunikujemy, iż z dniem dzisiejszym wydajemy

zaliczki tylko w gotowiznie.

Dla wygody Sz. klientów otworzyliśmy dział

przesyłek pocztowych

do wszystkich miejscowości Rzeczypospolitej Polski.

899—2

Zawiadomienie.

Nasze terminowe **dowody zaliczkowe** (czeki) płatne do dnia 1-go stycznia 1922 **wypłacamy** już od wtorku dnia 27 b. m.

W celu uniknięcia natłoku, kasa będzie czynną przez cały dzień t. j. od 10—1 i 3—7 wiecz.

Biuro eksped. transportowe

„Jakor”

Łódź, Piotrkowska 24.

Teatr Miejski w Łodzi

Cegielińska 63

Dyrekcja: Zygmunt Noskowski.

DZIŚ, w środę o godz. 8.15 wiecz.

„Dzieje Salonu”

komedja w 3-ach akt. K. Wroczyńskiego.

Za energiczną, ratunkową akcję przy pożarze, wynikłym w naszej przedsiębiorstwie, wyrażamy niniejszym strażakom II-go Oddziału, szczerze nie komendantowi, dr. Alfredowi Grohmanowi i naczelnikowi, p. Dreslerowi, nasze podziękowanie.

898—1

Nasielski i Nejdelman.

Wobec sejmiku wileńskiego.

W niedalekiej przyszłości odbędą się w Wilnie wybory do sejmiku krajowego, który ma zdecydować o przynależności państwowej Wileńszczyzny, t. zw. miasta oraz przyległych powiatów. Sejmik ma być wyrazem woli ludności i z tego względu uważany jest za swego rodzaju surogat plebiscytu, który, jak wykazała ostatnia praktyka, nie jest idealnym objawem t. zw. samostanowienia narodów. Opinia i prasa nasza przywiązują wielką wagę do sprawy sejmiku tego i powszechnie przypisuje mu się kolosalne znaczenie. Niestety, nie możemy podzielić tej opinii.

Ordynacja wyborcza jest bezwzględnie bardzo demokratyczna i nie będziemy potrzebowali wstydzić się jej wobec świata. Władze tymczasowe „Litwy środkowej” nie stosują żadnych sztuczek w rodzaju geometrii wyborczej, która odegrała bardzo wielką rolę w powołaniu do życia sejmiku warszawskiego. Przytłaczająca większość polska w konstytuancie wileńskiej jest rzeczą zapewnioną. Zważaloby się, że wszystko wobec tego jest w najlepszym porządku. Tak, ale tylko pozornie.

Nie wiadomo przedewszystkiem, kto przyjmie udział w

wyborach. Ludność Wileńszczyzny, jeśli chodzi o element chrześcijański w samej stolicy kraju jest przeważnie polska, i to uświadomiona społecznie w tym stopniu, że masowo stanie do apelu wyborczego i odda swe głosy za Polską.

Potężny jednak odsetek stanowią Żydzi. Jest jasne, że należy się z nimi liczyć w sposób bardzo ostrożny; w Wilnie samą tworzą mniejszość 40 procentową. Jak wiadomo, oficjalnie, z wyjątkiem „Bundu” i kilku grup pomniejszych, trzymają się oni w rezerwie, nie chcąc brać udziału w wyborach. Kto wie jednak, czy Żydzi nie będą głosować nieoficjalnie, nie wystawiając własnych list, a głosując na lisy litwomantów, co byłoby bardzo groźne, albo też na listę polskiej demokracji, co byłoby bardzo przyjemną niespodzianką. Polityka ich jest zupełnie zrozumiała i logiczna, jeśli przedstawimy sobie, iż z jednej strony nie chcą oni narażać swych pobratymczych mniejszości narodowych w Polsce i na Litwie Kowieńskiej, z drugiej, niepewni przyszłości Wilna, nie chcą ewentualnie zadzierać na dobre z przyszłymi panami miasta. Natu-

Wyszła z druku:

USTAWA
o poborze

Daniny

Wyszła z druku:

Do nabycia
w księgarni Ludw. FiszerPiotrkowska 47
Tel. 12-11. 953—1

ralnie, polityka taka, jak do pewnego stopnia chroni przed możliwymi złymi skutkami, tak również nie rokuje wielkich na przyszłość nadziei dla żydów wileńskich.

Litwini wileńscy do ostatniej chwili pozostaną polityczną zagadką. Jest ich ilość znikoma, ale też wyszedł już z Kowna nakaz bojkotu wyborów i oświadczenie nie uznawania w żadnym wypadku ich wyniku. Taktyka ta jest bardzo sprytną, gdyż w ten sposób nie wyjdą na jaw nikome siły litwinów na Wileńszczyźnie, zaś oporne stanowisko Kowna wzmocni się bardziej jeszcze w obliczu opinii europejskiej.

Pozostaje ludność białoruska. Trudno o niej coś zdecydowanego powiedzieć. Brak uświadomienia nie tylko narodowego, ale wogóle społeczno-państwowego jest jej najbardziej zasadniczą cechą. Od czasu do czasu czytamy wprawdzie w piśmie, iż jakieś delegacje białoruskie składają Naczelnikowi państwa, marszałkowi sejmu, kołom poselskim i ministrom memorjały, żądające wcielenia Wilna do Polski, że odbywają się zjazdy białorusinów, domagające się opieki polskiej nad kulturą białoruską, ale nie przypisujemy temu szczególnego znaczenia politycznego — chyba agitacyjne. Jesteśmy bowiem pewni, że identycznie te same objawy, tylko w odwrotnym kierunku notowane są skwapliwie i w tym samym celu w prasie kowieńskiej.

W społecznej polityce trzeba bacznie odróżniać narzucające się pozory od faktycznego stanu rzeczy. O ile bowiem sięgają nasze informacje, lud białoruski jest jeszcze na bardzo niskim stopniu rozwoju, a pierwociny jego inteligencji nie odgrywają jeszcze znaczącej roli społecznej. Element ten albo wcale nie będzie głosował albo też w odsetku znikomym, przyczyną żadną miarą nie można uznać głosów tych za dowód wykonania t. zw. prawa samostanowienia.

Tak przedstawia się kwestja z punktu widzenia narodowościowego składu ludności Wileńszczyzny.

Wynikają stąd następujące wnioski polityczne:

1) skład przyszłego sejmu wileńskiego będzie niewątpliwie polski;

2) uchwała jego w sprawie przynależności państwowej ziemi Wileńskiej jest z góry do przewidzenia na korzyść Rzeczypospolitej. — Kwestja może istnieć tylko co do sformułowania uchwały i zwyczajstwa czynnika federalistycznego nad inkorporacyjnym, wzgl. odwrotnie;

3) powaga międzynarodowa uchwały tej wobec abstynencji żydów, litwinów i częściowo białorusinów zależeć będzie nie od stosunku głosów w sejmie, ale od stosunku ilości głosów, oddanych podczas obecnych wyborów, do ogólnej ilości mieszkańców Wileńszczyzny.

I to jednak nie wyczerpuje istoty kwestji. Opinia polska nie zdaje sobie dotychczas w dostatecznym stopniu sprawy z tego, iż problemat wileński nie jest wyłącznie naszym zagadnieniem wewnętrznym,

sporem pomiędzy endecją a Belwederem. W publicystyce polskiej nie spotkaliśmy się dotychczas z ani jednym głosem, któryby wyświelił kwestję wileńską z punktu widzenia polityki międzynarodowej. Nieustanne kombinacje z trzech elementów: Litwy, Niemiec i bolszewików, które spryskują się przeciw Polsce, powtarzane aż do znudzenia przez niemal całą prasę zaciemniają i tak skomplikowaną sytuację i wprowadzają w błąd opinię publiczną.

Nie można zapatrywać się na sprawę wileńską, jako na spór dwu państw we wschodniej Europie o jakieś tam miasto na polu polskie, na polu żydowsko-rosyjsko-białorusko-litewskie. Podłoże jest tu wiele szersze. Nie należy zapomnieć o fakcie, który dziś dziwnie jakoś został zatuszowany, że sprawa wileńska była już dwukrotnie przedmiotem obrad ligi narodów, że znajdowała się już w rękach Hymansa. Pozornie zdaloby się, że niedojście obu stron do porozumienia i niewykonanie punktów międzynarodowych jest narażeniem na szwank powagi ligi i jej pośrednika w osobie polityka belgijskiego. Istotnie, mocarstwa jakoś zbagatelizowały tę sprawę. — Ale to właśnie świadczy o jej powadze.

Wilno jest kolosalnie ważnym punktem handlu z Rosją centralną, podobnie, jak Lwów z Ukrainą. Wchodzi ono w rachubę przy wszelkich kombinacjach polityki państw zachodnio-europejskich wobec Rosji. Zależnie od obranego systemu, t. zw. odbudowy Rosji, która w rzeczy samej jest wyzyskaniem jej bogactw naturalnych, wzmogą się tendencje przyznania spornego miasta Polsce względnie Litwie.

Zdaje się to być paradoksem, ale staje się coraz bardziej jasne, że losy Wilna w polityce międzynarodowej zależą od stosunków polsko-niemieckich.

Jeśli petrafilimy w porę wejść w sferę tworzącego się obecnie gospodarczego porozumienia W. Brytanji, Niemiec i Francji w sprawie rosyjskiej, a krok ten musi oprzeć się w pewnym rzędzie na zlikwidowaniu chronicznego zaostrzenia pomiędzy nami a Niemcami, wówczas wygramy Wilno z pewnością.

Litwa stanie się rzeczą jeśli nie wogóle zbędną w systemacie państw kresowych, to w każdym razie napolej zbyteczną. Nikt nie zwróci uwagi na to państwo o dwu milionach litwinów, a sześciu milionach mieszkańców, o niedorozwiniętym przemyśle i niesamodzielnej polityce. Jeśli jednak pozostaniemy w stosunku do problemu rosyjskiego na stronie, zjawi się potrzeba uzyskania innego pomostu z zachodu Europy do Rosji Litwa stanie się wtedy potrzebna, niezbędna.

A wówczas kwestja Wilna stanie na ostrzu noża, i to w sposób dla nas bardzo nieprzyjemny... W polityce zdarzają się niekiedy chwile, kiedy trzeba zacząć myśleć kategorjami linii kolejowych i szos. A właśnie przez Wilno przebiegają one do Moskwy...

Dlatego też nie przypisujemy sprawie sejmu wileńskiego

decydującego znaczenia. Bezsprzecznie będzie to — w pewnych warunkach wyborów i ich rezultatów — bardzo ważki argument, ale tylko argument. Decyzja zapadnie całkiem gdzieindziej. Mówiono już o niej podczas obrad londyńskich pomiędzy Lloyd George'm a Briandem, wiele jeszcze o niej będą mówić podczas bliskiej konferencji w Cannes. Kto chce dopiąć celu, a nie usypiać się narkotykiem frazesów i własnych dobrych chęci, ten musi mieć oczy otwarte na wielką politykę europejską. Szkoda, że u nas mówi się tyle o pozeiowym sejmie wileńskim, a tak mało o zimnym wyrachowaniu wielkich handlarzy Londynu, Paryża i Berlina.

Czesław Oltaszewski.

Kronika polityki polskiej.

W dniu wczorajszym prezydent ministrów Pontkowski przyjął na posłuchaniu p. Antoniego Olaszewskiego, prezesa komisji reewaluacyjnej i specjalnej w Moskwie i słuchał sprawozdania o pracach tej komisji dotychczas. Następnie przyjął p. Kazimierza Olszowskiego, który mu zdał relację z dotychczasowych prac komisji górnośląskich.

— Na cześć posła polskiego dra Szaroty, który opuścił w czwartek Wiedeń, kanclerz austriacki Sebober wydał obiad, w którym wzięli udział przedstawiciele wiedeńskiego świata politycznego.

Dziś poseł francuski Lefebvre wydał przyjęcie na cześć dra Szaroty.

Naczelnik państwa w Poznaniu.

POZNAN, 27 grudnia (Pat) O godz. 4-ej po południu przybył Naczelnik państwa w towarzystwie ministra b. dzielnicy pruskiej dr. Wybickiego, wicemin. dr. Wachowiaka i generalizacji do ratusza, na właściwy obchód rocznicy powstania poznańskiego.

Cały rynek oraz sąsiednie ulice wypełniły zwarte tłumy; ze specjalnie urządzonych przed ratuszem trybuny pierwszy przemówił wiceprezydent miasta dr. Kiedacz, opisując stan rzeczy, poprzedzający wybuch powstania i kończąc przemówienie okrzykiem na cześć Naczelnika państwa, podjętym z zapalem przez zebrane tłumy.

Następnie przemawiał b. prezydent policji poznańskiej, Rzepecki, kreśląc przebieg powstania, poczem chór narodowy pod dyrekcją Nowowiejskiego odśpiewał szereg pieśni.

O godz. 8-ej 30 odbył się w zamku bankiet z udziałem licznych przedstawicieli miejscowego społeczeństwa.

Podczas bankietu min. Wibicki wygłosił wielką mowę powitalną.

O repatriację mienia z Ukrainy.

WARSZAWA, 27 grudnia (Pat). W uzupełnieniu komunikatu z dnia 28 listopada s. b. w przedmiocie przedłożenia do 1 lutego 1922 r. terminu zgłaszania deklaracji o zwrot mienia wywiezionego do Rosji i Ukrainy, sekretarjat generalny głównego urzędu likwidacyjnego komunikuje, iż zgłoszenia wymienione winny być składane tylko w odniesieniu do przedmiotów wywiezionych, nie powinny natomiast obejmować pretensji o zwrot wkładów depozytów, kaucji oraz wszelkich innych pretensji pieniężnych, wynikających z postanowień traktatu wersalskiego. Spół i terminy zgłaszania wspomnianych wyżej pretensji odnośnie do gotówki i walorów będą w swoim czasie podane przez główny urząd likwidacyjny do wiadomości publicznej.

Ze statystyki terenu plebiscytowego.

KATOWICE, 27 grudnia (A. W.) „Gazeta Robotnicza“ daje szereg danych statystycznych, dotyczących liczby mieszkańców, którzy po przeprowadzeniu delimitacji w poszczególnych powiatach zostali przydzieleni do Polski lub do Niemiec. W powiecie Bytom wieś — Polsce przypało 144000 mieszkańców, Niemcom zaś 33.000, w pow. Bytom miasto — Polsce 19000, Niemcom zaś 54.000, w powiecie zabrskim — Polsce 56000, Niemcom 151000, w powiecie tarbógorskim — Polsce 59.000 Niemcom 28000.

skim — Polsce 59.000 Niemcom 28000.

O apro wizację Górnego Śląska.

KATOWICE, 27 grudnia (A. W.) „Oberschlesischer Courier“ donosi, że konsorcjum kapitalistów i przemysłowców górnośląskich, rozporządzających kapitałem 100 milionów mk. niemieckich, przedsięwzięcie ma sprowadzenie Polski na Górny Śląsk produkcji żywnościowych. Wykonanie tego projektu zależne jest podobno od dalszego przebiegu rokowań górnoszląskich.

Sytuacja bolszewików.

Koalicja chce pertraktować z bolszewikami

LONDYN, 27 grudnia (Pat). Havas. Jak donoszą z wiarogodnego źródła Lloyd George Briand postanowili w zasadzie wszcząć narady z rządem moskiewskim.

Cziczeryn i Litwinow mają być zaproszeni do Londynu prawdopodobnie na 8 stycznia.

LONDYN, 27 grudnia (Polpress) — W angielskich kręgach rządowych utrwaliło się ostatecznie przekonanie, bez uregulowania kwestji rosyjskiej, sprawa gospodarczego uzdrowienia Europy jest nie do załatwienia. Myśl interwencji zbrojnej, wogóle o obaleniu przemocą rządu sowieckiego została porzucona, jak również i myśl o pogodzeniu Moskwy z rosyjskimi kołami politycznymi emigracji.

Jednak o uznaniu rządu sowieckiego bez postawienia ze strony angielskiej jakichkolwiek warunków nie może być mowy.

W liczbie tych warunków w londyńskich kołach politycznych wymieniają:

- 1) Uznanie długów w formie zredagowanej przez specjalną Komisję rzeczoznawców.
- 2) finansowa restauracja przedsiębiorstw, w których uczestniczył kapitał zagraniczny.
- 3) Zaniechanie terroru politycznego.
- 4) Ogłoszenie i zagwarantowanie wolności ścisła.
- 5) Najszersza amnestja dla emigrantów.

Finanso a polityka sowieców.

MOSKWA, 27 grudnia (Pat). W Kremlu odbyła się konferencja sownarkomu, poświęcona sytuacji finansowej sowieców. W konferencji brali udział zaproszeni ekonomiści, między in. profesor Bogolepów. Opinia rzeczoznawców była za tem, że przed wprowadzeniem nowej jednostki monetarnej o stałej wartości, nie może być mowy o naprawie stosunków skarbowych Rosji sowieckiej. Obecnie drukują rządowe drukarnie dziennie 100 miliardów rubli sowieckich, lecz i ta suma nie pokrywa wciąż wrażliwych wydatków. Wkrótce koszt papieru i druku przewyższy wartość drukowanych pieniędzy. Zapas złota Rosji sowieckiej zmniejszył się do 30 milionów rubli. W rezultacie narad postanowiono dokonać obrachunku oraz oceny wszystkich kosztowności, znajdujących się w skarbcach państwowych.

Bolszewicy nie zwołają konstytuanta.

BERLIN, 27 grudnia. (Tel. wł. „Głosu Polsk.) Przedstawiciel rządu sowieckiego w Berlinie p. Poszukani oświadczył przedstawicielowi agencji „Ost-Europe“, że pogłoska, podana przez „Chicago Tribune“, jakoby w Rosji miała być zwołana konstytuanta, jest równie zgodna z prawdą, jakgdyby ktoś powiedział, że p. Briand postanowił oddać całą władzę we Francji w ręce rządu sowieckiego.

Nowy regulamin wojskowy w Rosji.

KROLEWIEC, 27 grudnia (Pat) 1 stycznia 1922 r. wchodzi w życie w Rosji sowieckiej nowy regulamin wojskowy, oparty na starym regulaminie przedwojennym.

Osobnem rozporządzeniem Trocki przywraca w całej pełni dawną władzę dowódców wojsko-

wych wszelkich stopni, usunął w cień rady żołnierskie. Wszelkie próby interwencji ze strony żołnierskich uważane będą w przyszłości za bunt i jako takie są gane przez sądy wojskowe.

Pogotowie ukraińskiej armji w wojnej.

Uchwała zjazdu w Charkowie.

CHARKÓW, 27 grudnia (A. W.) Zjazd sowieców ukraińskich w sprawie czerwonej armji uchwałę, która w streszczeniu brzmi następująco: „Czerwona armja winna być ciągle w stanie pogotowia, gdyż stan obecny, kiedy poza granicami sowieckiej federacji są państwa o rządach burżuazyjnych jest tylko stanem zbrojnego rozumu. Czerwona armja winna być gotowa nie tylko do obrony ziem, lecz i do czynnej, t. j. zapobiegawczej, przygotowywanych na nią paściom. Uchwała wskazuje na reg środków, jakie należałoby stosować przy wzmacnianiu czerwonej armji. Na pierwsze miejsce wysunięta jest apro wizacja wojska, dalej zniesienie wart wojskowych w kraju i zasilenie tymi o działami oddziałów przyfrontowych wreszcie przydzielenie poszczególnych jednostek do miejscowych sowieców, które to sowiecy mają rozciągać nad nimi opiekę i zapatrywać je w żywność.

Uchwała domaga się większego uposażenia dowódców i zwrócenia bacznej uwagi na polepszenie bytu ochotników.

W punkcie, omawiającym o potrzebie floty, uwidoczniła jest konieczność rozwinięcia wytwórczości fabryk, pracujących dla floty czarnomorskiej i azowskiej i ni-

godność wyszkolenia nowych kadr rybackich.

W stosunku do armji lądowej widać domaga się wprowadzenia większej ilości przedstawicieli prorytu do szkół wojskowych oraz epszenia bytu wychowawców.

Konflikt fiński-sowiecki.

HELSINGFORS, 17-go grudnia (t.). W związku ze stanowiskiem landji wobec powstania katelgo rząd sowiecki traktuje obyeli Finlandji jako poddanych giego państwa.

Podpisanie traktatu włosko-rosyjskiego.

RZYM, 27 grudnia (Pat) Stefani, sko-rosyjski układ handlowy w awie którego między włoskim spr. zagr. a rosyjską delegacją dowa toczyły się już od dłużgo czasu rokowania, został wczorazem podpisany w gmachu kulty.

Żądania od Japonji ewakuacji Dalekiego Wschodu.

WASZYNGTON, 27 grudnia (t. w.). „Głos Polak.“ Przedwzięte bylej konstytuany rokiet w Waszyngtonie p. Milur i Awksentiew ogłosili deklaje, w której oświadczyli, że y naród rosyjski bez różnicy ekonai, bez względu na różnice tyjne, domaga się od Japonji ychmiast i bez zastrzeżeń ewawania całego Dalekiego Wschodrosyjskiego. Podpisani na dearacji wyrażają radość, że stawisko rządu Stan. Zjedn. jest zgodzie z życzeniem narodu yjskiego.

W Rosji płażą obce okręty!

KOPENHAGA, 27 grudnia (Pat) nski komisarz w Rydze ostrzeza podjęciem działań do skutku. zagranicznych wszystkie duńe towarzystwa żeglugi, aby nie ywały swych okrętów do Rosji. ostatnim bowiem czasie zginęło wodaach w pobliżu Kronstadtu tajemniczy sposób kilkanaście rętów. Według informacji dzenków okręty te obrabowane zostały rzez okręt rosyjski „Winga“, potem wraz z załogą zatopione.

Wersze wyniki nowego kursu polityki w przemyśle uralskim.

Prezydjum wszechr. rady gosp. d. otrzymało raport uralskiego ura przemysłowego, w którym odane są pierwsze wyniki zastawania nowej polityki przemysłu uralskiego. Ogółem wprowadzono wy system gospodarczy, polegacy na kalkulacji handlowej w przedsiębiorstwach metalurgicznych, liczących 4441 pracowników, kopalni rudy, liczących 1514 pracowników, 136 przedsiębiorstw, dających pod bezpośrednim zarządem rady gosp. lud. i liczących 2537 pracowników.

Bezpośrednio podlegają zarząowi państwowemu 33 przedsiębiorstwa przemysłu metalurgicznego, zatrudniające 59759 pracowników, 22 kopalnie rudu z 11493 pracowników, 4 kopalnie węgla — 19110 pracowników i 23 przedsiębiorstwa pod zarządem rady osp. lud. — 5253 pracowników.

W przemyśle chemicznym — 5 przedsiębiorstw z 2289 pracowników, 2 fabryki, liczące 1631 prac. 6 kopalń złota z 3225 prac.

Trusty.

W danej chwili tworzą się na uralu następujące trusty: platynowy, azbestowy i konopiany. Projektowane jest zjednoczenie przemysłu metalurgicznego w trust wszystkich zakładów okręgu ekaterynburskiego.

Wydzierżawiono:

Do początku grudnia wydzierżawiono przeszło 280 przedsiębiorstw, będących pod zarządem rady gosp. lud. w Ekaterynburgu, Czelabińsku i Ufie.

Przedsiębiorstwa te należą do następujących kategorii:

młynów	240
zakładów wyr. skórzanych	8
chemicznych	15
metalowych	6
poligraficzn.	1
wióklniczych	5
drzewnych	4
żywnościow.	1
Razem	280

Znaczna ilość wydzierżawionych przedsiębiorstw nie zaczęła jeszcze funkcjonować, ponieważ przeprowadza gruntowny remont. Prócz tego ogłoszono listę 736 przedsiębiorstw, przeznaczonych do wydzierżawienia.

Zwrot polskich bogactw.

Według oświadczenia przewodniczącego rosyjsko-ukraińskiej mieszanej komisji reewakuacyjnej Wojkowa w następnym transporcie polskich zabytków i dzieł sztuki które znajdowały się w „Orużejnej Pałacie“ w Moskwie i są obecnie wysyłane do Polski, wymienić należy sztandary polskie, godło królewskie, słynną szkatułę konstytucji królestwa polskiego z 1815, koronę królewską, łańcuch z orderem Białego Orła, 63 portrety królów polskich i innych osobistości historycznych szereg obrazów, w liczbie których dzieło Bacciarelli, restaurowane przez rosyjskiego malarza Radionowa.

W najbliższym czasie ma być rozpoczęte zdejmowanie pomnika ks. Józefa Poniatowskiego, pomnik ten znajduje się w Homlu, w majątku Paskiewiczza.

Przyjęte już zostały przez polską komisję antykwarna: kolekcja Krasnowskiego, a także słynne gobeliny z XVI wieku z krakowskiego Wawelu. Jednocześnie komisja reewakuacyjna postanowiła zwrócić Polsce 15 fabryk, z których jedna zostanie wysłana do Warszawy w najbliższych dniach. Czynione są przygotowania do wypłaty drugiej raty w złocie.

Zyta nie poleciła do Szwajcarii.

LONDYN, 27 grudnia. (A. W.) Według doniesień z Funchalu, gubernator Madery otrzymał od rady ambasadorów polecenie, by warunkowo przeszkodził wyjazdowi byłej cesarzowej Zyty do Szwajcarii.

Rozwiązanie wydziału uchodźczego.

KONSTANTYNOPOL, 26 grud. (Ruspr.) Po ukończeniu rozlokowania oddziałów jen. Wrangla w państwach słowiańskich, rozwiązano wydział uchodźczy przy radzie rosyjskiej.

Epopeja 14-letniego malca.

(Telefon. z Warszawy.)

Jednemu z dygnitarzy wojska polskiego maj. B. znikł 14-letni pasierb, uczeń 4-aj klasy. Jednocześnie zginęła biżuterja i waluty obce, ogólnej wartości przeszło 3 miliony marek.

Zawiadomiona o tem policja, po długich poszukiwaniach, znalazła zbiega we Włocławku. Młodzieniec rozpoczął tam życie na szeroka skalę, jednocześnie organizując, jak mówił, armję dla wyzwolenia Rosji.

Kupił sobie konia za 200.000 mk., na koniu tym paradował po Włocławku, pozatem wziął sobie służącego, a prócz tego, szukając sanitariuszek do przyszłej armji, zawiązał liczne stosunki z demimonde'em włocławskim, udzielając sowitych zaliczek na organizację przyszłej służby sanitarnej swej armji.

Policja, na życzenie opiekuna, sprowadziła młodzieńca do Warszawy.

Młodzieniec tłumaczył się, że właściwie jego opiekun powinien być zadowolony, ponieważ gdyby zmienił te waluty później poniekałby większe straty.

Gospodarcza odbudowa Europy.

Kiedy Niemcy odpowiedzą?

BERLIN, 27 grudnia. (Pat.) Odpowiedź rządu niemieckiego na notę komisji reparacyjnej ma nastąpić później, ponieważ, według informacji ze źródeł niemieckich, mają się odbyć dalsze narady z komisją reparacyjną w Paryżu.

Z dobrze poinformowanych kół donoszą, że jako przedstawiciel rządu niemieckiego ma się udać w najbliższych dniach do Paryża p. Schiffer aby

rozpocząć na nowo pertraktacje z komisją reparacyjną w celu uzyskania zwłoki w wypłatach.

BERLIN, 27 grudnia (Pat.) Komisja reparacyjna wystosowała 24 b. m. nową notę do rządu niemieckiego, w której żąda przyspieszenia odpowiedzi na ostatnią notę w sprawie reparacji.

Nota wskazuje również na następstwa, jakie mogą Niemcy spotkać w razie niezapłacenia raty styczniowej.

Wypłaty Niemiec.

BERLIN, 27 grudnia. (Polpr.) W związku ze sprawozdaniem Rathenau'a z pobytu w Londynie, nastrój tutejszych kół rządowych, jak również i finansowych, znacznie się polepszył.

Szerzy się przekonanie, że Niemcy otrzymają moratorium.

BERLIN, 27 grudnia. (Polpr.) Londyński korespondent „Lokal-anzeiger“ donosi, że termin wypłacenia pierwszej raty zostanie w każdym razie odroczone, gdyż kwestja wpłat ma być zdecydowana przez radę najwyższą, która prawdopodobnie nie zdąży przed dniem 15-go stycznia powziąć w tej sprawie ostatecznej decyzji.

Walka o łodzie podwodne.

WASZYNGTON, 27 grudnia. — W sobotę odbyło się posiedzenie komisji piętnastu, poświęcone omówieniu propozycji amerykańskich w sprawie łodzi podwodnych. Według tych propozycji, Anglja i Ameryka mają prawo posiadać po 60 tysięcy tonn ogólnej pojemności wszystkich łodzi podwodnych, Francja i Japonja po 31 tys. tonn, Włochy zaś 22 tysiące.

Po wysłuchaniu tych propozycji zabrakł głosu główny delegat wielkobrytyjski Balfour i oświadczył, że, wobec odrzucenia żądań angielskich w tej sprawie, W. Brytania jest gotowa przyjąć propozycje Ameryki.

Minister kolonji Sarraut oświadczył w imieniu Francji, że nie może się zgodzić na mniejszą pojemność ogólną wszystkich łodzi podwodnych francuskich, jak 90 tysięcy tonn. Oświadczenie jego uzasadnił w dłuższem przemówieniu admirał Le Bon.

Następny mówca, delegat japoński Hara, oświadczył, że Japonja musi posiadać łodzie podwodnych w 54 tysiącach tonn i z tego powodu nie może się zgodzić na propozycje Ameryki.

Również i delegat Włoch wystąpił przeciw przyznaniu Włochom najmniejszej pojemności łodzi podwodnych i żąda, by Włochy posiadały równe prawa z Francją.

WASZYNGTON, 27 grudnia. — Dzienniki amerykańskie donoszą, że podczas przemówienia delegata

BERLIN, 27 grudnia (Polpress)

Jeżeli rzeczywiście, jak tu przypuszczają, do obradowań rady najwyższej w kwestji gospodarczej odbudowy Europy zostaną dopuszczone Niemcy, jako delegaci niemieccy wyjadą Wirth i Rathenau. Delegowanie Stinnesa jak to doniosły niektóre dzienniki, uważa się za mało prawdopodobne.

Sojusz angielsko-francuski.

PARYŻ, 27 grudnia. (Polpr.) „Journal“ dowiaduje się z kompetentnego źródła, że na radzie najwyższej, która ma się zebrać w styczniu, sojusz angielsko-francuski ma być przedstawiony jako fait accompli. Ponieważ na opracowanie treści umowy sojuszniczej, podstawy, której zostały omówione podczas pobytu Brianda w Londynie, potrzeba pewnego czasu, rada najwyższa zbierze się nie wcześniej, niż w połowie stycznia.

Rewizyta Lloyd George'a.

PARYŻ, 27 grudnia. (Polpress) Po konferencji w Cannes Lloyd George ma przybyć na dwa dni do Paryża.

Włoskie nienakoje z powodu konferencji w Londynie.

PARYŻ, 27 grudnia (Polpress). Przewodniczący komisji do spraw zagranicznych interwenjował u prezydenta ministrów z powodu konferencji Briand'a z Lloyd George'em.

Bononi odpowiedział, że rząd włoski poosynił już w tej sprawie odpowiednie kroki, i że o politycznym izolowaniu Włoch nie może być mowy. Jeszcze przed kilku dniami Curson potwierdził posłowi włoskiemu w Londynie, że polityka rządu Wielkiej Brytanji, w stosunku do Niemiec ma być prowadzona i nadal w ścisłym porozumieniu ze sprzymierzonymi.

francuskiego ministra Sarraut'a, uzasadniającego żądania Francji w sprawie łodzi podwodnych, Balfour oświadczył, że spełnienie tych żądań wytworzy niebezpieczeństwo dla Anglii. Przeciwno tej uwadze zaproteutował natychmiast Sarraut, zaznaczając, że łodzie podwodne we Francji są traktowane jako środek obrony, a nie napadu.

Kronika telegraficzna.

- **Niepokoje w Sebenico.** W Sebenico przyszło do starć między marynarzami włoskiego okrętu stacyjnego „Odaee“ a mieszkańcami. Dwie osoby zostały zranione; do Sebenico przybył drugi okręt włoski.

- **Rozruchy w Egipcie.** W Suezie i Port Saidzie wybuchły rozruchy. Było 3 zabitych i wielu rannych. Z powodu obrzucenia kamieniami przejeżdżających wojskowych, dokonano licznych aresztowań.

W Suezie i Port Saidzie rozruchy trwają nadal. Strajk rozszerza się. Wszelkiego rodzaju komunikacje uległa zawieszeniu. Strajkuje również większość funkcjonariuszy państwowych.

Londyński sprawozdawca „Journalu“ donosi, że w dle informacji, udzielonej w angielskim Foreign Office, władze angielskie w Egipcie są panami sytuacji. W portach Said i Suez ogłoszono stan oblężenia.

- **Grecja tłumy powstanie na Krecie.** Według ostatnich wiadomości Grecja wysłała na Kretę znaczne oddziały wojskowe celem silniejszego nadzoru powstającego.

- **Kongres Komunistyczny w Marsylii.** Na kongresie komunistycznym Lorient odczytał pismo komitetu wykonawczego trzeciej międzynarodówki moskiewskiej.

Pismo to przypomina niepowodzenia partji komunistycznej od czasu kongresu w Tours, potępia renegatów partyjnych i wzywa kongres do wytrwania w dziele przygotowania gruntu dla rewolucji.

- **Uroczystość wojskowa w Kownie.** Z okazji trzeciej rocznicy istnienia armji litewskiej odbyła się w Kownie uroczysta parada wojskowa z udziałem przedstawicieli państw obcych.

Zagadnienie śmierci.

Odezwa warszawskiego towarzystwa psycho-fizycznego.

Warszawskie towarzystwo psycho-fizyczne zwraca się do czytelników, szczególnie do pp. wojskowych, którym podczas ubiegłej wojny prawdopodobnie śmierć nie raz zaglądała w oczy, oraz pp. lekarzy, sióstr miłosierdzia i wszystkich innych z uprzejmą prośbą o nadsyłanie do towarzystwa pod adresem jego prezesa p. P. Szmurło, Warszawa, ul. Marszałkowska L. 53, m. 39, możliwie szczegółowych i zaopatrzonych w dokładny adres i czytelny podpis odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy nie zdarzyło się im słyszeć, żeby kto dokładnie przewidział własną śmierć ściśle oznaczając jej czas lub rodzaj i czy to się następnie sprawdziło.
2. Czy nie spotykali osób, które byłyby obdarzone darem przewidywania bliskiej śmierci innych. Jeżeli tak, to czy podobne przeczuca powstawały na podstawie jakichś tylko przez nie wyczuwalnych oznak, np. jakiegoś zapachu, promieniowania i t. p. czy też tylko drogą intuicji?
3. Czy nie zauważyli, będąc przy czyjejs ciężkiej chorobie, konaniu lub śmierci, żeby konający miał wizje bliskich mu, lecz nieobecnych osób żyjących lub zmarłych.
4. Czy nie doświadczyli sami, lub nie słyszeli o wypadkach odczucia przez krewnych, albo przyjaciół śmierci osoby odległej i w jaki sposób to się wyraziło?
5. O ile sami byli w sytuacji, zagrażającej życiu, np. poważnie ranieni lub chorzy i z trudem wybawieni od śmierci, jakie były ich przeżycia w chwili, poprzedzającej utratę świadomości?
6. Czy nie byli kiedy sami lub ich znajomi w stanie pozornej śmierci (letargu) i co wtedy odczuwali?
7. Czy nie udało się im poczynić jakich ciekawych obserwacji, dotyczących się konania i chwili śmierci?
8. Czy nie mieli wogóle sposobności być świadkami jakichś zjawisk zagadkowych, jak medjumicznych, jasnowidzenia, przewidywania przyszłości i t. p.

Nadesłane odpowiedzi mogą przedstawic dla towarzystwa cenny materiał i dopomóż do wyjaśnienia wielu dotąd jeszcze nierozstrzygniętych zagadnień.

Pisma, współpracujące celowi towarzystwa, dążącego do rozszerzenia i pogłębienia światopoglądu, drogą badania zjawisk trudno wyłomaczalnych, przyczyny których nie zostały jeszcze ustalone, prozowane są o przedrukowanie.

Kalendarze stanowią, solenne, terminowe, humorystyczne i bloki sprzedażne po zupełnie niskich cenach hurtowo i detalicznie

Biuro Dzienników W. Gajewskiego

Piotrkowska 103, Tel. 11-25 w podwórzu. Przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia do wszystkich planów po cenach redakcyjnych.

Łódź.

FELJETON.

Skarbnica humoru.

Swiat jest nieprzebrana skarbnica humoru. Nie mówię oczywiście o zawodowych humorystach, którzy zatrzymują ludziom weselsze chwile życia, wywołując tylko zaburzenia psychofizyczne, jak spleen, melancholje, zdzienniałość, paraliż nerwów śmiechu, lekkie objędy choleryczne, lub furje, nudność, szczypanie zębów, bóle głowy, duszności, których chroniczny stan powoduje astmę, usypianie i drętwienie mózgu, a w wypadkach aluzji osobistych nawet śmierć przez szlag, aneurizm serca, pęknięcie krwi na mózgu, wylew żółci, pękanie wątroby etc. Ci skardnicy wesolej sprawy schodzą jednak na drugi plan wobec tego żywiołowego humoru, który płynie rwącym potokiem ze wszystkich naturalnych otworów naszego życia. Wspomnę tylko wielką akcję filantropijną rodzimych matron i matronek;

poledynki i sprawy honorowe rektorów i posłów;
dnie znaczą i nocne komitetów;
walkę ze stanem sanitarnym miasta, wywołaną przez związek właścicieli nieruchomości przy gorącym poparciem związku dozorców i połączonych stowarzyszeń grabarzy i właścicieli zakładów pogrzebowych;

aprowizację ciężkopracujących;
kat humorystyczny „Rozwoju”, zajmujący w tem, mówiąc w przenośni, dzienniki, cały numer;

choinkę na Placu Wolności poobiwieszoną różnokolorowymi lampkami dla nasycenia biednych i ograniczenia złobliwych dzieci, przy dźwiękach orkiestry, zgłaszającej rzewną melodię marsza kieszek i „danse du ventre”;

sumy podatkowe, wyliczone z dokładnością logarytmiczną do pięciu znaków dziesiętnych, i formularze skarbowe, których treść jest tak wesola, jak „Sylwester” w krematorium i tak zawiła, jak nie napisane dzieła Kanta; współpracownika jednego z pism łódzkich, który z piórem za uchem, wyrwanem (oczywiście piórem!) jakiejś znajomej (powiedzmy z kapelusza), goni na rozbukany wielbiadzie, którego matka zaparkowała się na konia, niewdzielnego, lecz wychowanego w bniej wyobraźni 67-go prenumeratora, a może własną pensję za wrzesień.

Takich przykładów można by naliczyć co najmniej tyle, ile not otrzymała Polska w ostatnim miesiącu od Czaryny, albo ile kradzieży pozostało w Łódzi nieskrytych.

Tylko że ludzie nie umieją patrzeć i widzą poważne rzeczy w feljetonach, miast widzieć feljetony w rzeczach poważnych. **gk.**

W sprawie podatku dochodowego.

Wobec zrozumiałego zainteresowania, jakie wzbudza wśród obywateli podatek dochodowy, możemy donieść co następuje:

Do dnia 15 stycznia 1922 roku, wszyscy, których obowiązuje podatek dochodowy, winni złożyć wykazy, dotyczące ich, oraz tych którzy zamieszkują ich mieszkania i mających samoistny dochód, bez względu na wysokość tego dochodu.

Wykazy dotyczą osób zamieszkających w danym mieszkaniu w dniu 15 grudnia 1921 roku.

Lokatorzy dostarczają wykazy właścicielom domów lub rządcom za pokwitowaniem.

Każdy właściciel domu lub posiadłości budynkowej równocześnie z podaniem do urzędu skarbowego wykazów, dostarczonych przez lokatorów, obowiązany jest przedstawić imienne listy osób, które w dniu 15 grudnia 1921 roku zajmowały w jego posiadłości mieszkanie, lub jakiegokolwiek pomieszczenie, wraz z oznaczeniem wysokości umówionej ceny najmu za wynajętą mieszkanie, lub pomieszczenie, względnie wartości czynszowej mieszkania lub pomieszczenia oddanego do bezpłatnego użytku, albo zajętego przez samego właściciela domu lub posiadłości budynkowej.

Władze i urzędy państwowe, związki komunalne, instytucje publiczne i prywatne, wszelkiego rodzaju stowarzyszenia i spółki, właściciele i dzierżawcy zakładów handlowych i innych przedsiębiorstw, przynoszących dochód, jak również właściciele i dzierżawcy nieruchomości, oraz wogóle wszyscy służbowcy, wypłacający uposażenia służbowe, emerytury i wszelkiego rodzaju wynagrodzenia w pieniądzu lub naturze, również do dnia 15 stycznia 1922 roku, obowiązane są złożyć właściwej władzy skarbowej odpowiednie wykazy.

Zatarg o zakład kąpielowy.

Ogromne hygieniczne znaczenie zakładu — Sekwestr sądowy — Próba polubownego załatwienia zatargu.

Magistrat m. Łodzi, w prowadzącym powszechne nauczanie, zmuszony był stworzyć instytucje higieniczne i higienistów lekarzy, którzy co pewien czas badają stan zdrowotny dziatwy szkolnej.

W myśl tych zamierzeń odbywa się co pewien czas masowe kąpanie i odwieszenie dzieci. Działwa pod kierunkiem kierowników szkół udaje się do kąpielni, w tym samym czasie bielizna i odzież ulega gruntownej dezynfekcji w specjalnych kotłach odkażających o wysokiej temperaturze.

Częste kąpiele i odkażania podnoszą zdrowotność dziatwy szkolnej, a przez to samo oszczędzają wydatki na szpital i opiekę społeczną.

Jeden z największych zakładów kąpielowych i odkażających, w którym kąpało się rocznie około 70000 dzieci, został na zasadzie wyroku sądowego odebrany miastu. Sukcesorowie właściciela zakładu Beutlera zaskarżyli magistrata, że zakład uległ dewastacji i na skutek tego sąd uchylił dzierżawę magistratu, mianując z ramienia sądu sekwestratora.

Obecnie właściciele zakładu zamierzają w części odkażającej zakład urządzić kinematograf, kiedy pozabawienie miasta dzierżawy tego zakładu wyraził krzywdę społeczną najbiedniejszym, tym bardziej, że magistrat dopiero na wiosnę rozpoczyna budowę nowego zakładu kąpielowego i odkażającego dla dziatwy szkolnej.

Dnia 21-go b. m. o godz. 7-jej wiecz. odbyła się w tej sprawie pod przewodnictwem prez. Rządowego konferencja z sukcesorami Beutlera, celem polubownego załatwienia zatargu. Z ramienia magistratu byli obecni: ławnicy pp. dr. Joel, dr. Badzian, Arad, mecenas Żelazowski, mecenas Strömajer, kierownik Wydz. zdr. publ. p. Kempner, inż. Kłoczowski, z Wydz. Szkolnictwa dr. Gutentag, z ra-

mienia Rady Miejskiej radni: Rapalski i Helman. Przedstawiciele magistratu po dość ożywionej dyskusji uzależnili zawarcie nowej umowy od zlikwidowania pretensji, wynoszącej mk. 3400000 — godząc się natomiast na wypłacenie pewnego ekwiwalentu za zużycie przedmiotów.

Radny Helman podkreślił, że zniszczenie zakładu następowało stopniowo, że właściciele zakładu od początku istnienia niewkładali znaczniejszych inwestycji, celem remontu itp.

Należy zaznaczyć, że zakład był zsekwestrowany przez okupantów i trwał 2 lata. Miasto przejęło zakład w roku 1918 i nie może ponosić odpowiedzialności za lata okupacji.

Dr. Gutentag w imieniu Wydz. Szkolnictwa zaznaczył konieczność potrzeb szybkiego załatwienia zatargu ze względu na stan sanitarny dzieci.

Na powyższe wywody, większość komisji w zupełności się zgodziła.

W imieniu sukcesorów zakładu Beutlera występował, jako rzecznik prawny mecenas Wojnarowski, wskazując na to, że zakład wybudowany przez właścicieli z znacznym nakładem kosztów, nie tylko, że nie przyniósł właścicielom zysków, ale straty. Magistrat nie może wymagać od prywatnych obywateli zbyt wielkich świadczeń.

Radny Rapalski w odpowiedzi podkreślił, że podczas wojny setki tysięcy poniosło straty, nie tylko na mieniu, ale i na zdrowiu, i życiu. Trudno, aby samorząd ponosił konsekwencje z powodu strat, które nie z jego winy powstały.

Wobec tego, że komisja w zasadzie zgodziła się na zwrot kosztów, uzależniając zawarcie umowy, od wysokości sumy, oświadczyli sukcesorowie zakładu Beutlera, że odpowiadzi w tej sprawie dziećmi, po kilku dniach.

wik Drecki, jako kierownik oddziału, dr. Jan Olesza, dr. Jan Runkiewicz i dr. Jan Zachert, jako lekarze tegoż wydziału.

Miejsca urzędowe na widowiska.

Komisarz rządu na m. Łódź wydał okólnik w sprawie wolnych miejsc, zarezerwowanych dla przedstawicieli władz państwowych w teatrach, kinematografach i innych zakładach widowiskowych i rozrywkowych. Każdy zakład winien zarezerwować w loży wzgl. w 1 rzędzie krzesel po 1-em wolnym miejscu dla województwa, komisariatu rządu i komendy policji.

Miejsca te mogą zajmować, jako przedstawiciele urzędu, jedynie ci urzędnicy, którzy wykonywują nadzór nad widowiskami i przybywają w charakterze urzędowym.

Zajmowanie tych krzesel przez osoby prywatne lub urzędników, przybyłych nie w charakterze urzędowym, jest niedopuszczalne.

Warszawska rada giełdowa.

Min. skarbu zatwierdził wczoraj radę giełdową warszawską w następującym składzie: Ogiński Leonard, Brun Stanisław, Fuchs Stanisław, Karpiński Stanisław, Finto Stanisław, Landau Józef, Lubomirski Stanisław, Marchwicz Józef, Natanson Kazimierz, Peres Adolf, Skowronek Mieczysław, Szampanier Henryk, Sorezowski Michał, Słuszkiewicz Zdzisław. Z dniem dzisiejszym komitet giełdowy rozwiąże się i jego miejsce zajmie odtąd raia giełdowa.

Departament marynarki handlowej.

W „Dzienniku Ustaw” ogłoszono rozporządzenie, na mocy którego wszystkie sprawy marynarki handlowej zostają przekazane z min. spr. wojsk. do min. przemysłu i handlu. Utworzy się w tym ministerstwie specjalny departament marynarki handlowej.

Wynik kwesty dla inwalidów.

Zarząd pow. kofa inwalidów podaje do ogólnej wiadomości, iż dochód brutto z kwesty w dniu 11 b. m. wynosi 821.308 zł., z czego po potrąceniu kosztów pozostał czysty dochód 754.155.

Wszystkim tym, którzy raczyli oddać ostatnią posługę drogim nam zwiokom

B. P.

z Kampfów Betty Fajnerowej

serdeczne „Bóg zapłać” wyrażają

Córkki i Synowie.

Po długich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem wczoraj o godz. 12 w nocy, mój ukochany syn, mąż, nasz ojciec, brat i szwagier

b. p. Józef Friedman

w 45 roku życia

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Cegielnianej 7 nastąpi dzisiaj, t. j. w środę dn. 28 bm. o godz. 2 po poł., o csem za STROSKANĄ RODZINĄ.

Kryminalistyka.

Co kradną? (r) Ze składu manufakturowego, należącego do Karola Wiercickiego przy ul. Piotrkowskiej 75, dokonano kradzieży 20 sztuk towaru manufakturowego wartości 2 milj. marek. W związku z kradzieżą aresztowano Franciszka Piątkowskiego, zam. przy ul. Piotrkowskiej 86.

(r) Na st. Łódź-Fabryczna został zaarrestowany Szmul Rozenblum, zamieszkały przy ul. Zawadzkiej 17 z 2 workami kradzionej bawelny.

(r) Zatrzymano Nuchyma Morgenszteina, zam. przy ul. Ogrodowej 20, który przeniósł garderobę, pochodzącą z kradzieży.

Z sądów.

Automorderca.

(r) 21 kwietnia r. b. do urzędu śledczego przybył niejaki Łukomski i oznajmił, że zabił człowieka, prosząc o aresztowanie go. Łukomski zeznał, iż spotkał niejakiego Olka, z którym wstąpił do restauracji przy ul. Piotrkowskiej i przy pożegnaniu się zaznaczył, iż mają się spotkać w restauracji „Polonia” o 3-jej po poł. O umówionej godzinie obydwa z Olkiem udali się w stronę ul. Juliusza. Po drodze posprzeczał się i podczas bójki uderzył on Olka, który padł na ziemię.

Co się stało dalej nie wie. Gdy wieczorem znajdował się w restauracji przy ul. Głównej 41, jakaś nieznajoma kobieta oznajmiła mu, że Olek został zabity. Jak śledztwo wykazało Łukomski chciał się dostać do aresztu, by porozumieć się z niejakim Gawrońskim „Mopsem”, któremu chciał ułatwić ucieczkę.

Łukomski stawiony został przed sądem, który skazał go na 20,000 marek grzywny z zamianą na 2 mies. aresztu.

Za rozbój.

W ub. tyg. w sądzie okręgowym pod przewodnictwem wice-prezesa sądu, p. E. Kamieńskiego, rozpoznawano sprawę przeciwko Antoniemu Kaczmarskiemu, Andrzejowi Ptaszyńskiemu, Józefowi Sikorskiemu i Antoniemu Sikorskiemu, oskarżonym o rozbój.

Z przewodu sądowego okazało się, że w pierwszej połowie grudnia 1918 r. około godziny 5 i pół po południu w ul. Andrespol gm. Gałków, do mieszkania Jana Nyckla weszło dwóch osadników, prosząc o mleko. Zanim oboje w domu osoby zdolały odpowiedzieć, jeden z osadników stanął z rewolwerem w ręku przy Emilji Nycklowej, a drugi podskoczył do siedzącego przy oknie Jana Nyckla i, skierowawszy rewolwer w jego stronę rozkazał mu podnieść ręce do góry i oddać wszystkie pieniądze. W drzwiach mieszkania stanął trzeci napastnik; za dwoma oknami zaś stało jeszcze dwóch napastników. Pod groźbą zabójstwa Jan Nyckel oddał napastnikom 400 mk. nado wskazał miejsce w szafie gdzie były ukryte inne jeszcze pieniądze. Z kasy tej napastnicy zabrali 1015 rb. w rosyjskich banknotach, 5 rubli w złotych, 60 rb. srebrem, a prócz tego z marynarki Ottona Nyckla — wzięli 3000 mk. w niemieckich banknotach. Następnie napastnicy zaczęli rabować różne inne rzeczy z garderoby i ubiwa. dubeltówkę oraz misę wleprzone wagi ogólnej 275 funt., poczem związanym poszkodowanym, wraz z ich dziećmi, wrzucili do piwnicy. Tamże wrzucony został sąsiad poszkodowanych Aleksander Ruther. Przytem drzwi te do piwnicy zabili gwoździem, przycisnęli szafę i 3 workami zboża. Po władowaniu zrabowanych rzeczy na sanki, napastnicy z koniem poszkodowanego odjechali w stronę Łodzi. Po ich odjeździe, zamkniętych w piwnicy uwnoili syn poszkodowanych, Otto Nyckel, który skrył się w czasie sądu pod łózką. Pomimo zabiegów

starań policji długo nie zdołano wykryć złoczyńców, dopiero po pewnym czasie znany z napadów bandyckich Antoni Kaczmarek, w czasie dochodzenia w sprawie o zabójstwo Ignacego Mirowskiego i Bolesława Pazikowskiego, dobrowolnie zeznał, że również brał udział w napadzie na Nyckla w Andrespolu, któremu wówczas zrabowano pieniądze, buty, wleprza i to wszystko koniem i saniami poszkodowanego przewieziono do Łodzi na ul. Marszałkowską Nr. 2, do mieszkania Antoniego Sikorskiego. Antoni zaś Sikorski wówczas, na polecenie Kaczmarka, konia tego wyprowadził w pole i puścił wolno. Bracia zaś Płaskowscy konia tego przytrzymał i oddał policji kryminalnej, która wkrótce odnalazła właściciela w osobie Nyckla.

Na przewodzie sądowym oskarżony Kaczmarek Antoni przyznał się do udziału w napadzie na Jana Nyckla i wyjaśnił, że rozbój tego dokonał z Józefem Sikorskim, Janem Nowickim i Josefem Lewandowskim, pozostali oskarżeni do winy się nie przyznali.

Po zbadaniu zaprzysiężonych świadków, oskarżenie w całej rozciągłości popierał przedstawiciel urzędu prokuratorskiego; obrońcy zaś oskarżonych wnosili o łagodny wymiar kary. Sąd, po dłuższej naradzie, wydał wyrok, mocą którego Antoniego Kaczmarka usnał za winnego i skazał go na 12 lat ciężkiego więzienia, na mocy zaś amnestji darowano mu jedną trzecią część orzeczonej kary. Pozostałych zaś oskarżonych z braku dowodów udlęwiniono.

Ofiary.

złożone w adminlstr. „Głosu Polskiego”.

Na Uzdrowisku.

1210 Felcja Polńska mk. 5000
1215 Henryk Joskowiak . 1000
1226 A R mk. 100
1231 Nie przyjęte od panny T. N. mk. 2710.

Komunikat.

Celem uczczenia pamięci przedwczesnie zmarłego

b. p. Eugenjusza Lange

rodzice, rodzina, przyjaciele i koledzy ofiarowali

mk. 250.000.—

(dwieście pięćdziesiąt tysięcy)

na ufundowanie pokoju w jednym z pawilonów „Uzdrowiska” imienia zmarłego.

Za powyższą ofiarę składa niżej szanownym ofiarodawcom serdeczne podziękowanie. 937—1

Zarząd Tow. Pielęgn. Chorych

„Bykur Cholim i „Kom. „Uzdrowiska”.

Z okazji zaręczyn panny Edyty Leszczyńskiej z panem Szymonem Wolkowiczem składa

Rodzina Leszczyńskich

zamiast kwiatów

mk. 2.000.—

na „Klinię Polonizną” przy ul. Południowej 19 945—1

W dniu 10-jej rocznicy ślubu pp. Zygmunta Teemana, składają Sanlowie Melcer na „Dom Sierot”, 6-tocna N 38, mk. 1.000.—, na „Uzdrowisko” mk. 1.000.—. 87—1

BDYTA LESZCZYŃSKA
SZYMON WOLKOWICZ
zaręczeni

Łódź, w grudniu 1921 r.

Wiadomości bieżące.

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego Instytutu meteorologicznego na dzień 27 grudnia.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

Przeważnie pochmurno, miejscami opady, wzrost temperatury, w nocy lekki mróz. Wiatry połudn.-wschodnie.

Z wydziału zaprowiantowania miasta.

Wydział zaprowiantowania miasta komunikuje, że z powodu remontu dorocznego, składy wydziału będą nieczynne dla publiczności w dn. 30 i 31 b. m.

Natomiast sklepy miejskie będą zamknięte tylko w dniu 31 b. m.

Osobiste.

Na stanowiska lekarzy oddziału weterynaryjnego przy magistracie m. Łodzi zostali zaangażowani: dr. Lud-

Należność stempłowa od rachunków i poświadczeń.

Z dnem 24 b. m. w byłych sąrach: rosyjskim i austriackim zaczęła obowiązywać nowa ustawa z dnia 28 października 1921 r. o opłatach stempłowych od rachunków i poświadczeń odbioru sum pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych, kasująca wszelkie dotychczasowe przepisy w przedmiocie opłat, zawarte w rosyjskiej ustawie o opłatach, w rozporządzeniu byłych władz okupacyjnych niemieckich i austriackich i w ustawie z dnia 18 lipca 1920 r. o podwyższeniu niektórych opłat stempłowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austriackiego.

Ustawa o opłatach stempłowych dzieli się na 8 części: pierwsza stanowi, jakiej opłacie podlegają rachunki (art. 1—10), druga mówi o opłatach za poświadczenia odbioru sum pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych (art. 11—19), wreszcie trzecia część ustala, w jaki sposób niszcza się opłata stempłowa, jakie kary grożą za nieniszczenie opłat i kiedy takowe się przedawniają.

Szczególne przepisy w przedmiocie sposobu niszczenia opłat mają być wydane w drodze rozporządzenia ministra skarbu.

Za rachunek ustawa uważa pisany, którego wystawca doręcza odbiorcy celem stwierdzenia należności za dostarczone rzeczy ruchome, wykonane prace, lub za innego rodzaju świadczenia. Opłaty od rachunków wynoszą 2 marki od każdego nawet niecałego tysiąca marek wymienionej należności. Rachunki, pochodzące z zagranicy podlegają opłacie, jeśli przeznaczone są dla osób, mieszkających w kraju, lub dotyczą przedmiotów w kraju się znajdujących.

Opłaty stempłowe nie należą się od rachunków, nie przynoszących 500 mk., od recept aptekarskich, dołączonych do lekarstw; od należności, wynikających ze stosunków wewnętrznych między oddziałami jednego i tego samego przedsiębiorstwa.

Opłata od rachunku wystawionego w kraju, niszcza się przed doręczeniem go osobie, obowiązanej do zapłaty należności; od rachunku zaś zagranicznego, od niszczenia opłat obowiązani są solidarnie wystawca i odbiorca rachunku, oraz osoba, składająca taki rachunek sądowi lub innej instytucji państwowej. Opłatę od rachunku, wystawionego zagranicą, należy uiścić najpóźniej przed upływem miesiąca od daty otrzymania takowego.

Część druga ustawy zajmuje się, jak wyżej powiedzieliśmy, poświadczeniami odbioru sum pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych. Takie poświadczenia, gdy stanowią dowód, że dłużnik dopełnił zobowiązania, podlegają opłacie w ilości 5 mk. od każdego nawet niecałego tysiąca marek.

Inną jednak jest norma opłat dla poświadczeń wystawionych przez lombardy, instytucje kredytowe i domy bankowe na stwierdzenie otrzymania czy to sum pieniężnych na rachunek przebiegający, albo jako wkład oszczędnościowy, czy to papierów lub innych przedmiotów wartościowych na zabezpieczenie rachunku bie-

żącego, na zastaw termirowy lub na przechowanie. Tego rodzaju poświadczenia ulegają opłacie po jednej marce od sumy 5000 mk., po 10 mk. do 50000 mk., po 20 mk. do 100.000 mk., a od każdego dalszego, choćby tylko rozpoczętych 100.000 mk. o 20 mk. więcej.

Poświadczenia zwrotu wspomnianych wartości podlegają opłatom w tejże donero co wskazanej wysokości. Jeśli poświadczenia zwrotu umieszczone są na poświadczeniu przyjęcia, to żadna opłata stempłowa się nie należy.

Podstawę obliczenia wartości papierów, składanych w instytucjach bankowych stanowi ich wartość nominalna, przedmiotów zaś wartościowych — suma zdeklarowana przez deponenta. Natomiast w poświadczeniach zwykłych, opłacających po 5 mk. od 1000 wartości papierów lub innych przedmiotów oznacza się według ich wartości sprzedanej. Co do tego zresztą, jak również i co do przeliczenia waluty zagranicznej na polską, mają być wydane przez ministra skarbu „bliższe przepisy”.

Nowa ustawa przytacza 14 rodzajów poświadczeń, zwolnionych od opłat stempłowych; do nich między innymi należą wystawione na sumy, nie przewyższające 500 mk.; umieszczone w tekście tej umowy, której wykonanie stwierdzają, wystawione przez zakłady, mające za cel wyłącznie działalność dobroczynną lub oświatową; dotyczące opłat szkolnych; umieszczone na rachunkach i obligacjach, o ile naturalnie dotyczą należności, wymienionej w rachunku i obligacji i t. d.

Do niszczenia opłaty od poświadczeń odbioru, wystawionych w kraju, obowiązany jest wystawca; od poświadczeń zaś odbioru, wystawionych zagranicą obowiązani są uiścić opłaty solidarnie wystawca i odbiorca.

Opłaty od krajowych poświadczeń należy niszczyć przed doręczeniem ich odbiorcy, a od wystawionych zagranicą — w ciągu miesiąca od dnia następnego po otrzymaniu.

Odbiorca poświadczenia, wystawionego w kraju, wcale lub niedostatecznie ostemplowanego, powinien przed upływem miesiąca po otrzymaniu zgłosić je u najbliższego urzędu skarbowego. Bównież w ciągu miesiąca należy uiścić opłaty od poświadczeń zagranicznych.

W razie nieniszczenia wyżej wskazanych opłat, albo opłacenia tylko częściowego, lub po upływie przepisanej terminu, obowiązane do tego osoby ulegną karze pieniężnej: 20-krotnej opłacie przy rachunkach i poświadczeniach, za które płaci się po 5 mk. od każdego tysiąca i 40 krotnej przy poświadczeniach, za które opłaca się, jak wyżej wyjaśniono, po 1 m. od sumy do 5000 mk., po 10 mk. do 50.000 itd.

Winni innego rodzaju naruszeń ustawy lub przepisów wykonawczych, (których notabene jeszcze niema), ulegają grzywnie do wysokości 100000 mk.

Obowiązek opłaty stempłowej tak za rachunki, jak i poświadczenia, ulega przedawnieniu, z upływem lat 5-ciu, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek niszczenia opłaty również po upływie lat 5-ciu od

końca roku kalendarzowego, w którym zaszło naruszenie wyżej przytoczonych przepisów. państwo traci prawo żądania kar pieniężnych i grzywn.

M. Orski.

Marka niemiecka.

Jak długo nie pozbedziemy się opieki ekonomicznej ze strony Niemiec tak długo jak stamtąd wszystkie towary i maszyny sprowadzać będziemy — nie może być mowy o tem, by nasza waluta, jakkolwiek ona będzie, uniezależniła się od wpływów niemieckich. Powinniśmy byli już dawno wyemancypować się z tej hegemonji ekonomicznej. Finanse niemieckie są poszarpane, banki ogłaszają niewypłacalności, wartość wewnętrzna naszej waluty jest bezwzględnie większa, bo, właściwie uruchomiony majątek narodowy niemiecki został zniszczony pożyczkami, długami i emisjami, a jednak dla nas jest ciągle fascynującym nakazem siły. Nie ulega wątpliwości, że odsunęliśmy się już znacznie od marki niemieckiej, że waluta nasza staje się więcej samodzielną lecz z chwilą, gdy bezpośrednio musimy płacić za towary a głównie za pośrednictwo niemieckie, z chwilą, gdy jednak popyt bezpośredni na marki niemieckie jest większy więc rzecz prosta, że sami podtrzymujemy kurs waluty niemieckiej po za wszelkimi etapami spekulacji. — Cała finanza sprawy leży w tem, byśmy potrzebną nam marki niemieckie, wszędzie chętnie zaofiarowywane, kupowali przez inne kraje, głównie przez Amerykę, a nie u Niemców. Niechaj faktury naszych dostawców niemieckich pokrywa Ameryka. Zawsze na tem lepiej wyjdziemy i unikniemy rezultatów ujemnych dla kursu marki polskiej.

Finanse Czech.

Czeski minister finansów Nowak wygłosił mowę w senacie czesko-słowackim podczas rozpatrywania kwestji budżetowej. Wskazując na ogromny deficyt, który wynosi 800 milionów koron, minister oświadczył, że główne źródło dochodu państwowego — podatki, zostało wyczerpane do ostatnich granic; obecnie należy dla uzdrowienia waluty czeskiej zastosować zasadę krajowej oszczędności. Co się tyczy polityki bankowej, minister oświadczył, że w porównaniu do państw sąsiednich Czechosłowacja wysła obronną ręką z zawiłego położenia finansowego, wyrażając zarazem żal z powodu niepowodzenia planu b. min. finansów p. Englichalla, który zamierzał oprzeć działalność banku emisyjnego na przemyśle cukrowniczym; urzeczywistnienie tego planu pozwoliłoby na stabilizowanie waluty czeskiej, przed oparciem jej nawet na zapasie złota.

W kwestji wydatków produkcyjnych rząd jest zmuszony się opierać na kredycie zagranicznym. Odpowiadając na żądane pytania minister oświadczył, że ogólna cyfra długu państwowego nie została dotychczas określona z powodu trudności walutowych; nie da się również określić ilości banknotów będących w obiegu.

Rząd ma nadzieję zebrać w tych kwestiach potrzebne dane po Nowym Roku. Na zakończenie minister prosił o zatwierdzenie budżetu.

Kronika ekonomiczna.

* Austryja kupuje cukier w Czecho-Słowacji. Austryja zamówiła w Czecho-Słowacji 60 tys. cent. metr. cukru z cukrowni morawskich, płaćąc za 100 kilogr. cukru — płaćka 700 kor. cz. i 100 kigr. raffinady 750 kor. cz. (Rp.)

* Spadek cen skóry. — Ceny skóry w Czecho-Słowacji spadły o 10 proc. Russpr.

* Rynek zbożowy w Czecho-Słowacji. Ogólna sytuacja czesko-słowackiego rynku zbożowego przedstawia się w następujący sposób:

Na rynku zbożowym zastój przedawiatyczny, zawierane są tylko drobne transakcje. W listopadzie ceny zboża spadły cokolwiek, w grudniu zaś znów się podniosły.

Oziminy nie zapowiadają się zbyt optymistycznie wskutek zbyt wczesnych przymrozków, szwagólnie noterpiąco żyto. Russpr.

* Wywóz drzewa z Czecho-Słowacji w r. 1920

W r. 1920 wywieziono z Czecho-Słowacji 8.591.587 q. drzewa, za ogólną sumę 708.886.167 kor. cz., z których 1.504.168 q. za sumę 91.780.125 kor. przypada na materiały budowlane, 3.024.576 q. za sumę 454.641.855 kor. — na deski, 2.331.783 q. za sumę 82.957.601 kor. na materiały drzewne — specjalnie obrobione na potrzeby kopalni węgla. Russpr.

* Sąd polubowny przemysłowy i handlowy.

Dzienniki czeskie komunikują, że ukończono już opracowanie projektu ustawy o czesko-niemieckim handlowym sądzie polubownym, mającym rozstrzygać sporne kwestje handlowe między kupcami przemysłowcami niemieckimi i czeskiimi. Miejsce posiedzeń sądu wyznaczane będzie w zależności od sprawy w tem lub innym państwie. Każdy sąd posiada własny sekretariat; w Czecho-Słowacji sekretarjatem kieruje Izba handlowo-przemysłowa w Pradze, w Niemczech państwowy związek przemysłowców w Berlinie. Sędziami, zarówno w Niemczech, jak i Czecho-Słowacji mogą być osoby wybrane za wspólnym porozumieniem, zajmujące wybitniejsze stanowisko w przemyśle, lub handlu i cieszące się powszechnym zaufaniem.

Projekt ustawy wysłany jest do Berlina, gdzie będzie przedyskutowany przez korporacje niemieckie. Ostatecznie zatwierdzony ma być na wspólnym zebraniu delegatów niemieckich i czesko-słowackich. Russpr.

Rynek pieniężny.

Giełda warszawska.

Notowania wczorajsze.
Gotówka.
Dolary Stan. Zjed. 5000—5050—5025.
Franki fr. 258—258.50.
Marki niem. 16.75.
Funtys 12555—12600.
Czeki i wpłaty.
Belgja 225—227.
Berlin 16.45—16.25.

Gdańsk 16.37 i pół—16.25.
Londyn 12000—12700.
Nowy Jork 5025—5026.
Wiedeń 55—51.

Listy zastawne.
4 i pół proc. listy zast. ziemsk. 100 rubli 290.50—290.
4 i pół proc. listy zast. ziemsk. 100 marek 90—89.50.
5 proc. listy zast. m. Warszawy 295—296.

Akcja.
Bank Kred. Warsz. 2750—2800.
Bank zw. ziem. pol. 280—260.
Drzewo 1530—1400.
Lilpop 2925—2850—2940.
Ostrowiec 4575—4600.
Rudaki 1950—1940—1950.
Starachowice 3900.
Żyrardów 54000.
Borkowski 1140.
Bracia Jabłkownicy 1125—1110.
Żegluga 1300—1325.
Polska nafta 1800—1875.

Z czarnej giełdy warszawskiej.

Na nieurzędowej giełdzie warszawskiej wczoraj notowania były następujące:

Dolary 3000.
Franki 255.
Marki niem. 16.70.
Funtys 12600.
Ruble złote 148000.
Ruble srebrne 770.
Bilon srebrny 820.

Łódzka giełda nieurzędowa.

Na wczorajszej czarnej giełdzie Łodzi przy tendencji chwiejnej kształtowały się następująco:

Dolary 5027.50.
Marki niem. 16.50.
Korony austr. 0.55.
Funtys ang. 12900.
Franki fr. 240.

GDANSK, 27 grudnia. Giełdy urzędowej dziś nie było. W wolnym obrocie notowano dolary gotówką 186, czek i pół, telegraficzne wypłaty na Lond 777 gotówką, 779 czek.

Papiery rosyjskie.

PARYŻ, 24 grudnia. 5 proc. papiery rosyjskie z r. 1906—27 i pół, Ek 25.50, Ljanosow 5.46, Tula 165.

Bawelna.

BREMA, 24 grudnia. Bawelna 8.50

Srebro.

LONDYN, 24 grudnia. Srebro 34.87, z dostawą 34.57.

MINA TRAUMANÓWNA
RUGNIUSZ SZCZEBIŃSKI
zarządcą.
Łódź, w grudniu 1921 r. Kalina.

Kupujcie bilety skarbowe

w kasach skarbowych, urzędach podatkowych

Czytajcie

„Kurjer Wieczorny”

Maskarada Sylwestrowa w Filharmonji.

Rzekł mędrzec: „jeżeli jest się przez cały rok poważnym, wolno być przez jedną noc wesołym” i dodajmy od siebie: tembardziej, gdy z tej siejby wesołości wykwitną ma dla Orkiestry Filharmonicznej kwiat złotodajny, w postaci poważnego zasilku materialnego, mającego wesprzeć podwaliny bytu placówki, która przez rok cały dostarcza publiczności Łódzkiej wrażeń i emocji artystycznych. — Ci wszyscy poważni słuchacze muzyki symfonicznej, tłumnie w ciągu sezonu

uczyszczający na koncerty Filharmonji, i ci, którzy stronią jeszcze od koncertów, jak od księgi, na siedem pieczęci zamkniętej — ci wszyscy muszą zapamiętać na tę jedną noc o swej powadze i, ubroiwszy się w tryskający humor i przednią wesołość, odtworzyć w Noc Sylwestrową wielodźwiękową symfonię śmiechu i beztróskiej wesołości pod czarodziejską batutą uroczych łodzianek, owych zamaskowanych oprawczyń naszych sumień, wszechwiedzących i wszechkondujących maseczek intrygantek, które z czarującym uśmiechem i całą świadomością swej przewagi nad bezbronnymi ofiarami rodzaju męskiego, wylęczają i błądzą w om-

noc Sądu Ostatecznego, bezlitośnie do ucha szeptane, wszystkie grzechy, w ciągu roku przez nich popełnione, atoli z góry obiecując rozgrzeszenie, jako że uniknęły szczęśliwie piętrzących się „na trzech piętach” pokus i sideł, chytrze a zdradziecko rozstawionych przez prywatyzujących adeptów Merkurego, łatwych zysków i „złoty kamieni” łaknących, a czyhających na zbłąkane owieczki filharmoniczne pod markującą osłoną trzech liter na uświęcone prawa Apollina i jego muz.

Fortuna czeka ich w siedzibie Filharmonji, hojnie z obfitości rogu obdarzając fantami. Ten pianino do domy zabierają, czy Bógd-

postanowił nocy sylwestrowej nawa zdobyć sobie sułankę — i wielu innych spotkacie tam ciekawych ludzi i wiele rzeczy ciekawych, nieoczekiwanych, których tajemnicy wyjawić jeszcze nie wolno.

Nie zbraknie więc przynejm spodzianek na Wielkiej Dorocznej Maskaradzie Sylwestrowej Łódzkiej Orkiestry Filharmonicznej 969—

Jednej tylko rzeczy zabraknąć może, o ile nie pośpieszycie się nie zaopatrzyć się w nią zawczasu, mianowicie biletu wejścia na Maskaradę Filharmoniczną, których ograniczona ilość w łwi części już rozchwytała została. Piszczoność więc jest wskazana.

Lotnictwo.

Lotnictwo włoskie. Włoski pierwszy stworzył legendy o lotnictwie — znane każdemu opowieści o Harze; pierwsi też zastosowali je w roku 1910 do celów wojennych. Obecna wojna zastała lotnictwo włoskie zupełnie przygotowane do wielkich zadań, jakie miało spełnić, oraz podniosła je do bardzo wysokiego poziomu. „Caproni” i „SVA” — to główne typy aparatów lotniczych, stosowanych w armii włoskiej, lekka i zwrotna „Balilla” — to ich górną następczyni, wypuszczona na świat po zawieszeniu broni. — Zakończenie wojny to przełomowa chwila dla lotnictwa włoskiego, zaczyna się w niej wylądanie.

Oświetlenie lotniska w Dijon. Lotnisko w Dijon stanowi ważny węzeł organizującej się siły lotnictwa komunikacyjnego Francji. Za przykładem innych lotnisk przysposabia się je do

lotów nocnych. W tym celu wprowadzono tam specjalną latarnię reflektorową o sile światła 1-go miliarda świec. Reflektor ten będzie rzucał promienie światła na odległość 320 km. i nie będzie służyć jedynie do oświetlenia miejsc wzlotu i lądowania, lecz rzucać długą smugę świetlną na całą linię lotu płatowca, usuwając tym samym wszelkie trudności lotu nocnego.

1) Angielska produkcja lotnicza w czasie wojny. Angielskie ministerstwo komunikacji urojenia opublikowało produkcję lotniczą za okres od 1 lipca 1915 roku do 31 grudnia 1918 roku — w czasie tym zbudowano 53,777 płatowców, 754 płatowce marynarki, 2,448 wodnopłatowców, 50 206 silników lotniczych, oraz 4,737,668 bomb lotniczych.

m) Międzynarodowa nagroda — puchar Midzelnów. W roku bieżącym warunki konkursu na nagrodę 20000 franków i puchar zaproponowane przez Aero — Klub

Francji zatwierdzone przez Federację (F. A. S.) za następujące:

1. Nagrodę otrzyma lotnik, który przed 1 stycznia 1922 r. odbędzie zamknięty przelot na 3000 km. z największą szybkością handlową.
  2. Marszruta ustalona dla Francji jest Wersal, Annens, Chalons, Saint Didier, Gray, Toigny, Blanne, Vieane, Nimes, Pau, St. Andre, de Cabzac, Remorantion, Angers, Evreux, St. Zulevert, Wersal.
  3. Szybkość handlowa nie może być niższa od 75 km. na godzinę.
  3. Lądowanie między stacjami i reperacji aparatu są dozwolone — zmiana aparatu lub motoru zabroniona.
- Artykuły 5—7 regulaminu podają szczegóły organizacyjne. Prawo do nagrody Midzelnów zyskał dnia 30 sierpnia lotnik Poirre który przebył 3000 km. w 37 godz. 29 min. i 40 sekund z przeciętną szybkością 80 km. na godz. (wliczając przerwy nocne i 16 obowiązkowych lądowań).

Ze świata.

Przutyłny komik. Prasa monachijska przypomniała w tych dniach czytelnikom swoim postać żyjącego jak raz przed stu laty w Monachium jednego z najwybitniejszych komików swego czasu, artysty bawarskich teatrów królewskich Langego. Artysta ten słynął zwłaszcza z daru naśladowania głosu i ruchu innych ludzi. Pewnego razu teatr monachijski obchodził jubileusz jednej ze swych artystek, p. Kramer. Gdy całe grono artystów zebrało się dokoła jubilatki, do foyer teatru wśliznął się niepostrzeżenie, jak to było jego zwyczajem, król bawarski, Ludwik I-szy dawszy znak obecnym, aby nie zdradzali jego obecności, podszedł z tyłu do artystki, zakrył jej szybko rękoma oczy i spytał: — Kim jestem? Zaskoczona w ten sposób artystka zawołała, śmiejąc się: — Ach, Lange, dość tych żartów! Znow udajesz głos króla!

Zdziwiony król opuścił ręce zapytał: — Czy istotnie p. Lange potrafi tak mój głos naśladować? Niechże się przekonam. Mistrzu Lange, proszę się nie ociągać! A gdy artysta wahał się jeszcze, król dodał: — Tylko bez fałszywego wstydu i ceremonii! Wówczas Lange zasiadł na krzesło i zawołał głosem naśladowującym do złudzenia głos królewski. — Adjuvantcie Regier, proszę do mnie! — Wspaniale! — szepnął król rozbawiony. — Proszę dalej. — Rieger — mówił Lange w dalszym ciągu — pošlij jutro artyście dworskiemu, Langemu, czterysta talarów! Król rozśmiał się na cały głos. — Wspaniale, ale dosyć — zaprotestował — bo ta gra może mnie za drogo kosztować! Nie mniej dnia następnego Lange otrzymał 400 talarów z kasy dworskiej.

KINO-TEATR
„Nowości”
Piotrkowska róg Główniej

Pierwszy raz w Polsce!
Markiz De Bolibar
Według romanu: Leona Pevnea.

UWAGA! Mimo kolosalnej sumy dzierżawnej obrazu, ceny miejsc zwykłe.

SALA FILHARMONJI (Dzielnia 18)
Wtorek, d. 3 stycznia 1922 r. o godz. 8.30 w.
Prof. Jan Starza Dzierzbicki
wygłosi jedyny odczyt, ilustrowany przezroczami
Wiedza tajemna
(Okultyzm, astrologia i ich znaczenie aktualne)
Treść odczytu: Astrologia w życiu jednostki — Los, życie, zdrowie, choroby, miłość, antypatja, powodzenie i małżeństwo podług horoskopu. — Czy okultyzm można się nauczyć? — Horoskop i poznanie siebie. Psychometria, jasnovidzenie, mediumizm. — Magja. — Alchemja.
Bilety w kasie Filharmonji od 10—1 i 8—7.

Bez operacji radykalna pomoc dla najstarszych i najmłodszych cierpiących na przepuklinowych u panów, pań i dzieci
M. Freilicha, Lwów, Gródecka 35, we własnym domu
Proszę żądać prospektu gratis i franko od specjalisty patentowanych bandaży przepuklinowych.
Dla pań różnego rodzaju bandaże przepuklinowe sporządza kobieta pod jego nadzorem.
Podziękowanie.
Składam podziękowanie p. M. Freilichowi za okazaną troskliwość i umiejętne a bardzo korzystne założenie bandaży przepuklinowych, które mi natychmiast ulżyło w moim cierpieniu.
Daj Boże, by dla cierpiących był zawsze tym balsamem kojącym rany ludzkości.
Jako znakomitego fachowca wszystkim polecam. 99—1
Lwów, 15.IV 1921 r. **Feliks Kucharski,** major W. P. Wilno.

Wielki wybór! Wielki wybór!
Karmelków, czekolady, i wyrobów lukrowych poleca stale ze składu po cenach najniższych
A. H. Leszczyński
Łódź, Zgierska № 1.
P. P. Kooperatywom specjalne uwzględnienie. 932—8

Ogłoszenie.
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zgodnie z art. 38 dekretu o samorządzie miejskim (Dz. Pr. 15—1919 r. poz. 140) zatwierdziło uchwałę Rady Miejskiej m. Łodzi w sprawie podwyższenia opłat za czynność Urzędu Sekwestracyjnego.
Wobec powyższego Magistrat za czynności tegoż Urzędu, zgodnie z wyżej wskazaną Uchwałą Rady Miejskiej od dnia dzisiejszego pobierać będzie:
a) za każde przypomnienie (bez względu na sumę należności) mk. 15,
b) za dokonanie zajęcia i sporządzenia o tem protokołu mk. 50 przy egzekwowaniu należności do mk. 500.—włącznie 10 proc. przy egzekwowaniu należności powyżej mk. 500.
c) w razie uiszczenia należności sekwestrowanej po zejściu jego na miejsce celem dokonania zajęcia, lecz przed dokonaniem tej czynności, opłata wynosi mk. 50.
d) za dokonanie licytacji opłata wynosi 10 proc. egzekwowanej sumy, lecz nie mniej jak mk. 10.
e) za zejście na miejsce sekwestrowane w celu uskutoczenia licytacji, gdy licytacja nie dochodzi do skutku, niezależnie od sumy należności, mk. 50.
f) za każdy odpis protokołu mk. 50 od arkusza.
Pozatem płatnik ponosi wszystkie wydatki w gotówce, związane z powołaniem świadków przy zajęciu, z przechowaniem zajętych rzeczy oraz ogłoszeniem licytacji.
888—1 **MAGISTRAT m. Łodzi.**

Hurtownia pasów, szczytów, węży etc.
„ZENIT”
Kraków, Szpitalna 7.
poleca
we większych ilościach sznury azbestowe suche angielskie od 2—30mm*
po znacznie niższych cenach. 16883—2

Inżyniera lub Technika
poszukuje poważna miejscowa firma wyrobów żelaznych i stalowych dla sprzedaży swoich wyrobów branży technicznej. Oferty do administr. sub. Akc. Towarz. 16958—2

Magister Farmacji
z 14 letnią praktyką aptekarską w Rosji, Królestwie i Małopolsce, poszukuje zarządu ewentualnie odpowiedzialnej posady. Ogłoszenia: Rymosa, Pusta 9 m. 14. 16883—2

Zarząd Towarzystwa Pielęgnowania Chorych **„BYA UR CHOLIM”** zaprasza niuleżym krewnych i przyjaciół
b. p. Szmula Wolfa Szereszewskiego
na nabożeństwo żałobne dla uczczenia pamięci zmarłego, które odbędzie się we środę, dnia 28-go grudnia, o godz. 12 i pół po południu w synagodze przy Placu Wolności № 10. 936—1

Sala Filharmonji (Dzielnia 18)
Niedziela, 1 stycznia 1922 o godz. 9 wiecz.
Jedyny Koncert kabaretu artystycznego
Wielki program Noworoczny.
Udział biorą:
OLGA ORLENSKA, primadonna Teatru „Nowości” w Warszawie
JULJA CZERNICÓWNA, baletnica teatrów warszawskich
KAROL HANUSZ, artysta teatru „Nietoper” w Warszawie
JÓZEF URSTEIN (Pikus), artysta teatru „Wodewil” i „Qui pro Quo”
W programie: Śpiew, Taniec, Humor i Satyra, Shimmy i Scottish Espagnole w wykonaniu Czernicówny i Hanusza (tańce układn Blancarda).
Bilety w Sali Filharmonji od 10—1 i 8—7. 942—4

Dr. S. KANTOR
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopłucowych.
osobne premjum uświetnia światem.
Piotrkowska 144, róg Ewangelickiej.
Godz. przyjęcia: od 8—12 i od 3—8 p.p. dla pań pp. 5—8

Szkoła Tańca W. Szpińskiego
Piotrkowska 108.
rozpoczyna specj. kurs dla zaawansowanych, o programie: ONE-STEP, FOX-TROT, BOSTON, SCHÖTTIPH, SHIMY.
Dla początkujących osobne grupy. Zapisy od 12—2 i od 7—8 w. 782—2

8-klas. Gimnazjum Żeńskie Marji Hochsteinowej
23 Wólczańska 23.
Egzaminy wstępne rozpoczną się **11 stycznia 1922 r.**
Kancelarja czynna codziennie od godz. 10 do 11 i od 5—7 w. 933-4

8 kl. Gimnazjum Żeńskie Filologiczne L. Sołowieczyk - Magaliowej
w Łodzi, Wschodnia 62.
Egzaminy wstępne rozpoczną się dnia 11 stycznia 1922 r. Podania nowostępujących przyjmuje kancelarja codziennie od godz. 2—4 po południu.
Biurow Ogłoszeń „MERKUR”
wł. D. Neuhaus, Piotrkowska 82, tel. 826, przyjmuje ogłoszenia do wszystkich gazet miejskich i samiejscowych po cenach redakcyjnych. Wyjaśnienia i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie. Biuro czynne od g. 9—11 od 3—7.

Student udziela lekcji kuszereka Piłkowska ul. przysposabia do egzaminu Piotrkowska 18, dla pań przyjeżdżających z zagranic. 793-6 318-10

SCALA

Cegielniana № 18.

Tylko jeden występ opery warszawskiej

Sroła dnia 4 stycznia o godz. 8.30 wiecz. Cyrulik Sewilski

opera w 3 aktach — muzyka Rossiniego.

OSOBY: Adam Dobosz, St. Bogucki, Julia Mechówna-Moszozy, Figaro. Cyr. Sew. Wacław Brzeziński, H. Jaroszówna, F. Morlański, P. Szepietowski, Chór Warsz. teatr. Wielk. Dekor. kost. rekwizyty Warsz. teatr. Wielk. Orkiestra: Symfoniczna Łódzka.

T-stwo Miłośników Muzyki, Krótka 1.

Jutro w czwartek dn. 29 grudnia o godz. 8.15 wiecz.

Cezary Jellenta

wyglasi odczyt o Ryszardzie Wagnerze.

Ilustracja muzyczna na 2 fortep.
Karol Szreter i Teodor Ryder.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch.

SALA FILHARMONJI. Orkiestra Filharmoniczna w Łodzi

Dyrekcja koncertów ogłasza niniejszym
ABONAMENT

na trzech cyklach wielkich koncertów symfonicznych.

Poniedziałek, dn. 2 stycznia 1922 r. o 8.15 wiecz.

13-ty Wielki Koncert Abonamentowy

SOLISTA **Hugen**

D'Albert

Pianista i kompozytor światowej sławy.

Dyrygent: Bronisław Szulc.

W programie: Mahler: Symfonia I D-dur. Beethoven: Koncert fortepianowy Es-dur.

Niedziela, d. 1 stycznia 1922 r. o g. 12-ej w pol.

11-ty Poranek Muzyczny

(LUDOWY)

poświęcony pamięci G. Saint-Saënsa
SOLISTKA

Hela Aronsonówna

(Fortepian),

Dyrygent: Bronisław Szulc.

W programie: Utwory G. Saint-Saënsa Fantazja z op. „Samson i Dalila” — Allegro — Appassionata — Potop — Kolowrotek Omfalji — Taniec szkieletów.

Niedziela, dn. 1 stycznia 1922 r. o g. 4-ej po poł.

Koncert Symfoniczny Popołudniowy

w cyklu Symfonji BEETHOVENA

SOLISTA

Stefan

Askenazy

Dyrygent: Bronisław Szulc.

W programie: Beethoven Symfonia I F-moll. Chopin: Koncert fortepianowy A dur.

Bilety na powyższe koncerty są do nabycia w kasie Filharmonji codziennie od g. 10-1 i od 2-7 w.

Ważne dla Pań!

„Kąpiele Centralne” Zachodnia № 38.

Niniejszym się zawiadamia, że łaźnia I klasy czynna jest prócz piątków i sobót również i we czwartki przyczem w czwartki od 8 rano do 3 pp. wyjątkowo dla pań, od 4 pp. do 9 wiecz. dla panów.

Cena łaźni w czwartki 850 mk 86-1

Zakład rysowniczy

S. Szerszeński

Główna 42. Filja: Engla 7 (Zobardz)

Wykonuje wzory i desenie tkackie Jacquardowa z najlepszych materiałów przedwojennych szybko i dokładnie. Posiada duży wybór najnowszych wzorów na firanki, plety, kapy, serwety i t. p. materiały. Ceny przystępne. 822-13

8-klas. Gimnazjum Filologiczne

L. SZAKINA w Łodzi

Piotrkowska № 18.

Examinuj do wszystkich klas (do kl. VII włącznie) rozpocząć się dn. 9-go stycznia 1922 r. Podania przyjmuje kancelarja gimnazjum od 11-1 i 3-7 827-13

Baczność!

Taniej niż wszędzie bo w prywatnym mieszkaniu
Wyroby futrzane

fokowa, karakułowa, pała nabyć można Piotrkowska 18, w podwórzu u Zausznick i Dawidowicz. Przyjmowanie reperacji. Najkualifikowana obsługa. 443-24

Z hodowli świń „Yorkshire”

znanej przez Wielkopolską i Biegi Roiniczą, nam stale do oddania maciorki i kucurki. Obszernie można każdego czasu. Zastosować się należy do v. Becker, GRUDZIRLEC, przez Bronów, pow. Pleszewski (Poznańskie). 576-8

Ogłoszenie.

Dnia 21 b. m. zagubiono na dworcu w Skiernewicach portfel z pieniędzmi, paszportem oraz innymi papierami. Upraszam uczciwego znalazcę o zwroćenie mi tylko paszportu i papierów. Karol Raub, Łódź—Nowe Chojny, ul. Krakuska № 18 874-3

Wszelkie, nawet chroniczne

Rany, Wrzody, Liszaje, Fistuły, Narosty oraz Brodawki, Odciski i Lupież usuwam radykalnie w ciągu kilku dni bez operacji
Lewin, Pańska 18. 787-5

PAPIER BIAŁY

dobry do pakowania, na pudry do sprzedania. Wadomość w adm. „Głosu Polskiego”. 92-4

28 grudnia KONCERT 28 grudnia

Aleksandra Mogilewskiego

skrzypka, profesora moskiewskiego konserwatorium i Filharmonji.

PROGRAM: Vivaldi: Koncert a-moll; Czajkowski: Koncert D-dur, Op. 35; Tartini: Fuga (A); Händel: Largo; Mozart: Kreisler: Rondo; Milandre: Menuet; Schumann-Auer: Vogel als Prophet; Dvorak: Taniec Słowiański; Kreisler: La Gitana, Tambourin chinols; Gfuzunow-Mogilewski: Taniec wschodni, (po raz pierwszy).

Przy fortepianie: Teodor Ryder.

Sprzedat biletów odbywa się w kasie Filharmonji od godz. 10-1 i od 2-7 wiecz.

Regały

półki do towarów w większej ilości okazjynie do sprzedania. Moniuszki 1, portjer wskaże. 773-3

Poszukuję

francuski na kilka godzin dziennie, pożądana znajomość rosyjskiego ul. Targowa 28. 71-1

Eleganckie meble

jadalnia, sypialka, gabinet prawie nowy okazjynie do sprzedania. Władomosc: Kilińskiego 32 m. 18 od 1 4 350-3

Zarząd Łódzkiego Żydowskiego Tow. Dobroczynności

zawiadamia, że w nadchodzący czwartek, dnia 29 b. m., o godz. 6-6j wiecz. odbędzie się w lokalu Towarzystwa przy ul. Zachodniej № 20,

Ogólne Zebranie członków

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie posiedzenia; 2) Zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za rok 1920; 3) Protokół Komisji Rewizyjnej; 4) Zatwierdzenie budżetu na r. 1921; 5) Wybory: a) Zarządu i b) członków Komisji Rewizyjnej; 6) Wnioski Zarządu i członków Towarzystwa.

Na zasadzie § 47 ustawy Towarzystwa Ogólne Zebranie, jako zwolane w drugim terminie, będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych członków. 952-1

ZARZĄD.

Ogłoszenia drobne

angielskiego, konwersacji i uczenia rutynowa nauczyciel N-Cegielniana 12 m. 4, od 3-3 po poł. 966-3

złotko 8-mio dniowe, pociąg męskiej nie charczony do oddania na własność. Wiadomosc: ul. Ogrodowa № 26, sieni 3 m. 3, u Adamczyka. 941-3

Robezman 10 tygodniowy rasowy i wileysca do sprzedania Gdańska 27 m. 14 975-2

Wosmetyczka maszynista twarzy przyjmuje odczyty. Naturalne farbowanie włosów. Srodek przeciw wypadaniu włosów: Zielony Rynek № 6 m. 8. 895-1

Kupuję brylanty, złoto i srebro, zegarki, stare rzeczy Konstankowska 7 Milich. 768-15

Mebel ładne z 3-oh peki: jadalnia, sypialnia i salon do sprzedania. Piotrkowska 70, 1 p. front, prawa strona, od g. 3-4. 921-3

Maister strycharski poszukuje posady w cegielni Hoffmanowskiej (lub polowej). Zna się na wyrobie cegieł, drenażów i wypalaniu. Wiadomosc: Zgierz, poster. restauce, Rzepkowski. 917-2

Młoda inteligentna siostka bezterminowo urlopowana poszukuje posady pielęgniarki przy chorobach w miejscach lub na wyjazd. Wiadomosc: Łódź, ul. Nowo-Zarzewska 51 m. 21, T. Matczakówna. 923-1

Poszukuję maszyny do pisania „Underwood” lub „Remington” w dobrym stanie, blarke amerykańskie i szafkę małą z żaluzją. Oferty do „Głosu” dla „J. L. 24”. 892-1

Gies Bernard brązowy zegarek dnia 16 bm. wabi się „Bukiet”, obroza pucielna, solagnięta drutem, łąpy białe. Nieprawne posiadaczka oddać będą sądownie. Oddawadzie Piotrkowska 48 Telatycki. 976-1

Poszukiwana inteligentna młoda panna do 2-letniej dziewczynki z syciem. Cegielniana № 6 m. 8. 922-2

Poszukuję w solidnej rodzinie pokójku za lekcje niemieckiego, fortepianu i dopłata lub samą zapłatą. „Okazje” ty. ślączarkówi № 508517 976-2

Poszukuję Raszelmazynę № 24. Wschodnia № 68, Erlich. 938-2

Salon do sprzedania, ul. Andrzeja № 45 m. 16 944-1

Sprzedam sklep kolonialny w dobrym miejscu, Wólczańska № 255. 955-1

Uczenia prof. Turczyńskiego udziela lekcji gry fortepianowej. Oferty do „Głosu” pod „Rutynowana”. 98-2

W zakładzie fotograficznym „Stella” Konstankowska 3 wykonawa się 6 fotografii za 250 mk. 811-3

Zagubiono złoty ołówek, drogi, jako pamiątkę, przy ul. Karola. Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot takowego za wynagrodzeniem 10,000 mk. firmie N. Bitingow i S-ka, Sienkiewicza № 84. 950-1

Zagubiono suzka warostu małego, koloru czarnego, noży i brzuszek podpalany. Łaskawy znalazca wróć za wynagrodzeniem: ul. Luzy № 26, Spring. 946-1

Zagubiał mały biały pin-czer odprowadzić za wynagrodzeniem Piotrkowska 107 Rajtberger. 820-3

3 pokoje przy Piotrkowskiej zamienię na jeden pokój. Wiadomosc: Przejazd № 24 m. 8. 973-1

Zagubione dokumenty:

Andrjanek Bolesław zgubił paszport niemiecki rodzinny, wyd. w Łodzi. 956-3

Altyń Moszek zgubił dowód osobisty, wyd. w Częstochowie oras kartę powołania 1897. 864-3

Andrjanek Marja zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 972-3

Barczyński Abram zgubił kartę bezterminowego urlopu rocz. 1901 wyd. w Łodzi. 864-3

Bełackin Szała zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 836-3

Bogajny Jan zgubił kartę bezterminowego urlopowania, wydana przez P. K. U. w Sandomierzu. 947-1

Bekerman Mojżesz zgubił książeczkę zwolnienia wyd. w Kleciach. 027-3

Brzeski Samul zgubił tymczasowy dowód osobisty, wyd. w Łodzi, oras kartę powołania. 919-3

Bierstein Sziama zgubił tymczasowy dowód osobisty i paszport rosyjski, wyd. w Łodzi. 896-3

Burhin Jenta zagubiła paszport, wyd. w Sandomierzu. 948-3

Borgenstera Izrael Abram zgubił paszport polski, oras kartę powołania z 1890 r. wydana w Łodzi. 928-3

Baumberg Dawid zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 917-3

Bepstein Lajb zgubił kartę powołania, wydana przez P. K. U. w Łodzi. 949-3

Branke Antonina zgubiła paszport niemiecki, wydana w Łodzi. 934-3

Niniejszym przeproszam sąsiadów moich, Państwa Szucziner. Lewi Piotrkowska 145. 914-1

Dr. I. Silberstrom Zielona 11. Choroby skórne i weneryczne Przej. od 4-8. Niedziela od 9-2. Pante od 4-5. 894-15

KARTOFLE białe w dobrym stanie hurtem albo detalicznie do sprzedania. Ul. Cegielniana № 91 m. 8. 895-2

Młody energiczny człowiek oboznany z czynnościami tkalni mechanicznej, także z księgowością, poszukuje posady w charakterze zarządzającego lub ekspedjenta. Łask. oferty sub. (L P) „Energiczny” 967-1

Dr. Ludwik FALK Choroby skórne i weneryczne prajm. od 10-12 15-7. Nawrot № 7.

Do sprzedania futro w dobrym stanie bardzo tanio Dalein 29 u fryzjera. 368-1

Buchalter-korespondent w polskim i niemieckim języku poszukiwany od 1 stycznia 1922 r. Oferty pod „W” do „Głosu”. 932-1

Biuralistka z praktyką handlową, na maszynie i obznana z prowadzeniem ksiąg handlowych poszukiwana. Zającie popołudniowe. Oferty „N 208” 24-1

Pokój umeblovany d. r. m. oddam za pomoc w nauce uczniowi i kl. mof. i t. w. język. hebrajsk. Oferty do „Głosu” pod „S H” 963-1

PRENUMERATA: Miesięcznie M. 600. — Kwartalnie Mk 1050. — Za odroczenie dopłaca się M. 50. — miesięcznie. Preamerata przez pocztę miesięcznie Mk. 750. — Kwartalnie 2250. — Zagranczą Mk. 1200. — miesięcznie. OGŁOSZENIA: SWIETLIK: 40 mk. za wiersz nieopracowany jednodzienny. DROBNE: 15 mk. za wiersz, najniżej 150 mk. Poszukiwana osoba do sprzedania dokumenty po 10 mk. NADZWAŻY: przed tekstem 150 mk., po tekście 75 mk. za wiersz nieopracowany (cz. 3 spacji). NEKROLOGI: 65 mk. za wiersz nieopracowany (cz. 3 spacji). ZAGROZOWA: i zrabatowana po 1000 mk. za wiersz. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 procent, zaś firm zagranicą o 100 procent, od miejsca. Oczekiwania w wydawnictwach niedzielnych i świętecznych o 25 procent. Za termin, druk ogłoszeń i ofiar, adm. nie odpowiada.